

**Toelichting convenant
Dorpsbelangenorganisaties en de gemeente Bronckhorst 2010**

**Samenwerkingsafspraken tussen de
Dorpsbelangenorganisaties en de gemeente Bronckhorst**

Bronckhorst, september 2010
Afdeling Ontwikkeling
Jan Otten, Kerncontactfunctionaris

Inhoudsopgave

	Pagina
Inhoudopgave	2
Inleiding	3
Artikel 1 Doelstelling	4
Artikel 2 Voor- en najaarsoverleg	5
Artikel 3 Werkplannen	5
Artikel 4 Communicatieprotocol	5
Artikel 5 Financiële middelen	6
Artikel 6 Rechtspersoonlijkheid	6
Artikel 7 Kerncontactfunctionaris	7
Artikel 8 Evaluatie en wijzigingen	7
Bijlagen:	
1. Beleidsregel Kernenbeleid	8
2. Uitvoeringsregel Kernenbeleid	9
3. Indeling werkgebied dorpsbelangenorganisaties	11
4. Communicatieprotocol gemeente - dbo's	12

Hoofdstuk 1. Inleiding

Op 31 december 2009 liep het “Startconvenant Dorpsbelangenorganisaties Gemeente Bronckhorst 2007-2009” af. Het Startconvenant vormde de basis voor de samenwerking in de afgelopen periode.

In het najaarsoverleg van 2009 werd een werkgroep ingesteld die de opdracht kreeg een nieuw convenant voor te bereiden. Door de werkgroep is nu een convenant ontwikkeld waarin onder andere verbeterpunten zijn aangebracht voor het communicatieproces tussen dorpsbelangenorganisaties en gemeente.

Samenwerking is en blijft tweerichtingsverkeer. Duidelijkheid over de positie, de rol en de verantwoordelijkheden, geeft een inzicht in de mogelijkheden van samenwerking. Het leidt tevens tot reële verwachtingen bij de betrokken partijen. Door dit vast te leggen in een convenant wordt die samenwerking nader onderstreept.

De samenwerking tussen dorpsbelangenorganisaties en de gemeente is een groeiproces waaraan continu moet worden gewerkt. Duidelijk moet worden wat men van elkaar kan en mag verwachten. Voorwaarde voor een goede samenwerking is een vertrouwensrelatie. Die vertrouwensrelatie moet de basis vormen en meerwaarde opleveren. De meerwaarde baseert zich op de volgende punten:

- Bewoners hebben een zeer gedetailleerde kennis van de eigen woonomgeving. Het gebruik maken van deze kennis leidt tot een meerwaarde van het eindresultaat.
- Mensen hebben er behoefte aan te worden betrokken bij zaken die hen aangaan.
- Het betrekken van bewoners bij (plan)ontwikkeling(en) die betrekking hebben op hun leefomgeving kan bijdragen aan een breed gedragen eindresultaat.
- Een beroep doen op de gemeenschapszin kan leiden tot meer sociale samenhang en een grotere betrokkenheid van iedereen bij de leefbaarheid in de kern(en).

In de notitie Kernbeleid zijn diverse begrippen toegelicht en of gedefinieerd. Deze notitie is in 2006 tot stand gekomen in overleg met de toenmalige dbo's. De notitie geeft de ook nodige achtergrondinformatie voor dit convenant.

Artikel 1. Doelstelling

Dorpsbelangenorganisaties zijn georganiseerde bewonersgroepen, bestaande uit vrijwilligers die opkomen voor de algemene belangen van hun dorp/kern(en) en als zodanig gesprekspartner zijn voor het gemeentebestuur.

Dbo's behartigen de collectieve belangen van dorpsbewoners met betrekking tot het behouden en of verbeteren van de leefbaarheid in hun dorp en of kern(en). Dorpsbelangenorganisaties zijn een goed instrument voor de gemeente om te interacteren met de bewoners van de gemeente Bronckhorst. Het is ondoenlijk voor de gemeente om met alle dorpsbewoners afzonderlijk te communiceren. Dorpsbelangenorganisaties kunnen een belangrijke rol spelen als intermediair tussen bewoners en de gemeente. Binnen de gemeentelijke organisatie vormen ze een schakel in het interactieproces. Dorpsbelangenorganisaties zijn in eerste instantie zelf verantwoordelijk voor alles wat ze doen. De meerwaarde van een samenwerking tussen dbo's en gemeente kunnen in de volgende punten worden samengevat:

- Goede relaties met dorpsbelangenorganisaties maken de lijnen kort: overleg kan snel en gemakkelijk plaatsvinden;
- Samenwerking met dorpsbelangenorganisaties creëert draagvlak voor gemeentelijk beleid binnen het dorp en leidt ook vaak tot minder bezwaarschriften.

Taakstelling.

Bij de taakstelling kan gedacht worden aan de volgende onderwerpen:

- Gesprekspartner en klankbord voor het gemeentebestuur;
- Ad hoc adviesorgaan voor het gemeentebestuur;
- Belangenbehartiger inwoners binnen het eigen werkgebied;
- Signaleringsfunctie over wat leeft binnen de kern(en);
- Intermediair tussen gemeente en maatschappelijke instellingen.

Adviesfunctie.

Dbo's kunnen gevraagd en ongevraagd adviseren aan gemeenteraad en of college over alle aangelegenheden die zich binnen hun werkgebied voordoen. In de praktijk gaat het veelal over de infrastructuur, openbare ruimten, voorzieningen en sociale ontwikkelingen. De adviezen van de dbo's worden door de gemeente niet gezien als de mening van de bevolking, maar als een indicatie ervan. De betrokkenheid en het advies van de dbo dient zichtbaar te zijn tot aan de behandeling in de gemeenteraad.

Dbo een vierde bestuurslaag?

Dbo's zijn en worden geen afzonderlijke bestuurslaag in een gemeente. Zij vormen een communicatiepunt met adviesrecht tussen gemeente en de bewoners van een kern. Via een dbo kan informatie (zaken van algemeen belang op gebied van leefbaarheid in de desbetreffende kern) worden doorgespeeld naar de achterban en signalen vanuit de achterban richting gemeente. Zaken die voor de gehele gemeente gelden vallen daarom ook niet onder het adviesrecht van een dbo. Hiervoor gelden algemene inspraakrechten zoals die voor alle burgers gelden. Wel kunnen dbo's van de algemene inspraakrechten gebruik maken.

Artikel 2 Voor- en najaarsoverleg

Structureel vindt, op initiatief van het college, overleg plaats met vertegenwoordigers van de dorpsbelangenorganisaties. In dit overleg worden de dorpsbelangenorganisaties door het college geïnformeerd over het gevoerde of nieuw te ontwikkelen beleid.

Zo nodig brengt (of brengen leden van) het college van burgemeester en wethouders projectbezoeken aan de kern(en) of kunnen overstijgende activiteiten worden georganiseerd (bijvoorbeeld symposium of conferentie). Dorpsbelangenorganisatie kunnen bestuurders uitnodigen om bijeenkomsten bij te wonen. Bestuurders kunnen zich daarbij laten assisteren door ambtenaren of kunnen zich door hen laten vertegenwoordigen.

Artikel 3. Werkplannen

In een algemeen werkplan worden de af te handelen onderwerpen die van belang zijn voor alle dorpsbelangenorganisaties geregistreerd. Tijdens het voor- of najaarsoverleg (zie art 2 sub 1) kunnen agendapunten worden toegevoegd.

De afspraken en verzoeken van de individuele dorpsbelangenorganisaties worden in een kernwerkplan vastgelegd. Dit werkplan vormt een vast agendapunt tijdens het collegebezoek aan de kern. Het kernwerkplan wordt ook door de gemeente betrokken bij uitvoeringszaken en beleidsontwikkelingen in de kern.

Dorpsplannen/visies

Een dorpsplan/visie is een toekomstplan van de kern zelf. De gemeente zal het plan gebruiken om te kijken wat er leeft en speelt in een dorp en deze betrekken in haar bestaande of nieuw te ontwikkelen beleid.

Concrete doelen, projecten en afspraken worden in het kernwerkplan vastgelegd.

Artikel 4. Communicatieprotocol (bijlage 4)

Eind 2010 zal de gemeenteraad een discussie starten over de invulling van "Burgerparticipatie". Burgerparticipatie gaat over het betrekken van inwoners bij beleidsontwikkelingen, projecten en uitvoeringszaken. Burgerparticipatie staat los van de wettelijke bezwaren- en inspraakmogelijkheden. Burgerparticipatie is gericht op het benutten van elkaars deskundigheid (deskundigheid van inwoners en gemeente) en het verhogen van draagvlak voor de te nemen beslissingen. De rol en positie die dorpsbelangenorganisaties in dit proces vervullen zullen in de discussie worden betrokken.

Vooruitlopend op de invulling van Burgerparticipatie maken dorpsbelangenorganisaties en gemeente tijdelijk gebruik van het als bijlage 4 bij dit convenant gevoegde communicatieprotocol.

De communicatie tussen dorpsbelangenorganisaties en gemeente gaat over onderwerpen en zaken die de leefbaarheid van de kernen aangaat. De gemeente heeft zich via het convenant verplicht dorpsbelangenorganisaties hierover tijdig en actief te informeren. Dorpsbelangenorganisaties zullen signalen die zij ontvangen over leefbaarheidsaspecten aan de gemeente doorgeven.

De onderwerpen woningbouw, veiligheid, verkeer en vervoer, groen- en speelvoorzieningen en het voorzieningenniveau in een kern vormen de belangrijkste overleg- en communicatiepunten tussen dorpsbelangenorganisaties en gemeente.

Aanspreekpunt bij de dbo's

Het is voor de gemeentelijke organisatie en de kerncontactfunctionaris wenselijk dat ook een dbo een vast aanspreekpunt heeft. Hierdoor kan de communicatie rechtstreeks met de dbo-contactpersoon plaatsvinden. De dbo-contactpersoon is verantwoordelijk voor het doorsturen van de informatie binnen de dbo.

Artikel 5 Financiële middelen (bijlagen 1 tm 2)

Voor subsidieverlening zijn de bepalingen uit de Subsidieverordening, het Subsidiebeleidskader en de beleid- en uitvoeringsregels van de gemeente Bronckhorst van toepassing. Voor het kernenbeleid is een waardering- en activiteitensubsidie beschikbaar.

Waarderingsubsidie.

Dit is de jaarlijkse vaste subsidie die een dbo ontvangt voor organisatiekosten, indien door de dbo het convenant is ondertekend.

Activiteitensubsidies.

Het gaat om subsidie voor kleinschalige activiteiten gericht op het in stand houden, verbeteren en/of vergroten van de leefbaarheid en of aantrekkelijkheid van de eigen woonomgeving, waar mogelijk door de bewoners zelf.

Artikel 6 Rechtspersoonlijkheid en representativiteit

Een dbo bepaalt zelf haar rechts- of organisatievorm. Om voor subsidiëring in aanmerking te komen dient een dbo wel rechtspersoonlijkheid te bezitten.

De samenstelling van de dbo's moet een zo breed mogelijk draagvlak van de samenleving in de kern(en) en of het werkgebied uitdrukken. Het aantal leden of donateurs binnen het werkgebied van een dbo kan een meetbare indicatie zijn voor het draagvlak ofwel de representativiteit.

Representativiteit blijkt ook uit de mogelijke invloed die bewoners hebben op de samenstelling van het bestuur. Worden er (periodiek) verkiezingen gehouden? Is er een huishoudelijk reglement voor het benoemen van (kandidaat)bestuursleden? Wordt richting alle bewoners verantwoording afgelegd over de gevoerde en nog te organiseren activiteiten? Zijn alle kernen uit het werkgebied in het bestuur vertegenwoordigd?

Democratisch gehalte van het functioneren

Een goede terugkoppeling is zeker zo belangrijk als de invloed van de bewoners op de totstandkoming en samenstelling van de dorpsbelangenorganisatie.

In het verlengde daarvan is het wenselijk dat:

- Een dorpsbelangenorganisatie een afspiegeling is van de bewoners, waardoor zij ook als representatieve belangenvertegenwoordiger kunnen optreden;
- vergaderingen van de dorpsbelangenorganisatie voor leden en of donateurs vrij toegankelijk zijn;
- er een goede verslaglegging van de vergaderingen van dorpsbelangenorganisatie plaatsvindt;
- er een goede terugkoppeling vanuit de dorpsbelangenorganisatie plaatsvindt naar de leden en of donateurs;
- de dorpsbelangenorganisatie een centraal aanspreekpunt heeft;
- er door de dorpsbelangenorganisatie met zekere regelmaat wordt vergadert;
- de bevoegdheden van de dorpsbelangenorganisatie (en de bestuursleden daarvan) voor iedereen duidelijk zijn;

Van de dorpsbelangenorganisatie kunnen geen bestuurslid zijn:

- leden van de gemeenteraad;
- leden van de raadscommissies;
- leden van het college van burgemeester en wethouders;
- ambtenaren* in dienst van de gemeente Bronckhorst;
(* deze bepaling is niet van toepassing op vrijwilligers in dienst van de brandweer)

Artikel 7 Kerncontactfunctionaris

De gemeente heeft een contactfunctionaris kernenbeleid in dienst. Deze is aangesteld ter verbetering van de samenwerking en communicatie tussen de dorpsbelangenorganisaties en de gemeente. De functionaris heeft een coördinerende en verwijzende taak maar geen beslissingsbevoegdheid. In de werkzaamheden worden de volgende taakonderdelen onderscheiden:

- Vast aanspreekpunt voor dorpsbelangenorganisatie (filteren en toeleiden van vragen naar de juiste plek in de gemeentelijke organisatie of daarbuiten). Als de vraag eenmaal bij de behandelende vakambtenaar is, moet de communicatie tussen die ambtenaar en de dorpsbelangenorganisatie rechtstreeks plaatsvinden.
- Voortgangsbewaking betreffende vragen van of toezeggingen aan dorpsbelangenorganisaties.
- De contactfunctionaris volgt de ontwikkelingen binnen de gemeentelijke organisatie en brengt de rol die dorpsbelangenorganisaties daarin eventueel kunnen hebben onder de aandacht van de betreffende medewerker(s) of bestuurder(s).
- De contactfunctionaris levert een bijdrage aan een zodanige werkwijze van de ambtelijke organisatie dat op een juiste en optimale wijze een communicatie over en weer met de dorpsbelangenorganisaties kan worden uitgebreid.
- Het fungeren als organisatorisch aanspreekpunt voor onderwerpen die de dorpsbelangenorganisatie betreffen.
- Het fungeren als contactpersoon voor de VKK, maar ook naar en voor andere partners, aangaande dorpsbelangenorganisaties.
- Bij startende dorpsbelangenorganisaties kan een beroep worden gedaan op extra ondersteuning. In onderling overleg wordt afgestemd welke ondersteuning nodig is en wie deze kan geven.
- Het is wenselijk dat ook de dorpsbelangenorganisatie een vast aanspreekpunt binnen hun organisatie aanwijzen. De communicatie kan dan rechtstreeks met de aangewezen contactpersoon plaatsvinden. Die contactpersoon zal over het algemeen ook verantwoordelijk zijn voor het op de hoogte houden van de eigen dorpsbelangenorganisatie over dit onderwerp.

Artikel 8 Evaluatie en wijzigingen

In dit artikel is vastgelegd op welke wijze het convenant en het communicatieprotocol in de praktijk wordt toegepast, op functioneren wordt geëvalueerd en hoe het kan worden gewijzigd.

Bijlagen

1. Beleidsregel Kernbeleid

Beleidsdoel: De leefbaarheid en vitaliteit van de kernen in de gemeente Bronckhorst in stand houden en verbeteren.

Doelstelling:

Het behouden van korte lijnen in de relatie tussen burger en bestuur. Door deze korte communicatielijnen met de burgers kan een beter draagvlak worden gecreëerd voor het gemeentelijk beleid binnen het dorp. De kernen in Bronckhorst hebben allemaal een eigen identiteit, meestal gekenmerkt door een rijk verenigingsleven en grote sociale betrokkenheid. Zowel de gemeente als de burgers willen dit graag in stand houden.

1) Subsidiecriteria

- Gelijkheidsbeginsel
Vergelijkbare verenigingen/organisaties worden op gelijke wijze gesubsidieerd.
- Zelfredzaamheid
De subsidie is niet van dien aard dat hieraan bestaansrecht ontleend kan worden.
- Aanwezigheid eigen vermogen
Zie algemene subsidieverordening.
- Zonder winstoogmerk
De vereniging/organisatie heeft geen winstoogmerk.
- Breed draagvlak
De activiteiten die georganiseerd worden, dienen breed gedragen te worden door de inwoners van de kern(en).
- Samenwerkingseis
Waar mogelijk dienen verenigingen/organisaties te zoeken naar samenwerkingsmogelijkheden.
- Eigen bijdrage plicht
Dit criterium geldt voor eenmalige subsidies en waarderingssubsidies. Dit betekent dat de subsidie van de gemeente niet de enige financieringsbron is. Indien dit niet mogelijk is, zal dit goed beargumenteerd aangegeven worden.
- Bevorderen participatie
De activiteiten moeten de participatie van de inwoners van de kern(en) in de gemeente Bronckhorst bevorderen.
- Algemene Toegankelijkheid
De activiteiten van de verenigingen/organisaties moeten open staan voor alle inwoners van de kern(en).

2. Uitvoeringsregel Kernenbeleid

1. Doelstelling

Het behouden van de korte lijnen in de relatie tussen burger en bestuur. De leefbaarheid en vitaliteit van de kernen in de gemeente Bronckhorst in stand houden en verbeteren.

2. Subsidieontvangers

Dorpsbelangenorganisaties gevestigd en actief in de gemeente Bronckhorst.

3. Subsidiabele activiteiten

Activiteiten gericht op het in stand houden en verbeteren van de leefbaarheid en vitaliteit van kernen in de gemeente Bronckhorst.

4. Subsidiecriteria

Criterium	Specifiek
Gelijkheidsbeginsel	Zie beleidsregel.
Zelfredzaamheid	Zie beleidsregel
Eigen vermogen	Zie beleidsregel
Breed draagvlak	Zie beleidsregel.
Zonder winstoogmerk	Zie beleidsregel.
Eigen bijdrage	Zie beleidsregel
Samenwerkingsgericht	Zie beleidsregel.
Alg. toegankelijkheid	Zie beleidsregel

5. Subsidievorm

Waarderingssubsidie en activiteitenbudget

6. Verdeelregels

Waarderingssubsidie:

Dorpsbelangenorganisaties ontvangen een vaste jaarlijkse bijdrage van € 750, =.

Activiteitenbudget bestemd voor het ontwikkelen van dorpsplannen/dorpsvisies:

Een bedrag van € 10.000, = subsidie is bestemd voor het ontwikkelen van een tweetal dorpsplannen/dorpsvisies.

Activiteitenbudget kleinschalige activiteiten dorpsbelangenorganisaties:

Berekening beschikbaar jaarbudget voor kleinschalige activiteiten

Beschikbaar jaarbudget voor het Kernenbeleid	€ 70.000, =
1. Af: verstrekte waarderingssubsidies ad € 750, = x aantal dbo's is	- x
2. Af: subsidies ontwikkeling dorpsplannen/dorpsvisies	- 10.000, =
3. Af: budget onvoorzien	- 5.000, =
Restant jaarbudget beschikbaar voor kleinschalige activiteiten	€ y

De hoogte van het maximale beschikbare subsidiebedrag per dorpsbelangenorganisatie voor kleinschalige activiteiten wordt als volgt berekend:

Het restant jaarbudget beschikbaar voor kleinschalige activiteiten (y) wordt gedeeld door het aantal opgerichte en actieve dorpsbelangenorganisaties op 1 januari van het desbetreffende subsidiejaar.

7. Subsidieplafond 2010

€ 70.000, =

8. Overgangsfase

Niet van toepassing

9. Overige bepalingen.

In afwijking op de Algemene subsidieverordening geldt voor de dorpsbelangenorganisaties (dbo's) dat:

Subsidieaanvragen voor kleinschalige activiteiten voor 1 oktober in het desbetreffende subsidiejaar ingediend moeten zijn. In de subsidieaanvraag de totale kosten en inkomsten van de activiteit(en) vermeld moeten worden.

Subsidieaanvragen ingediend na 1 oktober aangemerkt worden als een aanvraag voor en ten laste van het budget in het daaropvolgende subsidiejaar.

Voor meerjarige projecten het mogelijk is om de activiteitensubsidie van het eerste en tweede jaar te koppelen. In het tweede jaar voor 1 oktober de meerjarige activiteit gerealiseerd en financieel verantwoord moet zijn.

Dbo's opgericht in de loop van het jaar subsidie ontvangen naar rato van het aantal bestaansmaanden in het jaar van oprichting.

Jaarlijks in het 4^e kwartaal per dbo een overzicht wordt samengesteld over de gesubsidieerde activiteiten, kosten, toegekende subsidies en de overschrijding van het maximaal beschikbare budget.

Indien het totaalbedrag van alle overschrijdingen lager is dan het per 1 oktober nog beschikbare budget, dan wordt voor de overschrijding aanvullende subsidie verstrekt.

Indien het restant budget lager is dan het totaal aan overschrijdingen, dan wordt aan de dbo een procentuele aanvullende subsidie verstrekt voor de overschrijding. Berekening als volgt: Totaalbedrag aan overschrijdingen: door budget kleinschalige activiteiten.

10. Consequenties.

De hoogte van het budget bestemd voor kleinschalige activiteiten is afhankelijk van het aantal opgerichte en actieve dorpsbelangenorganisaties op 1 januari van het desbetreffende subsidiejaar.

3. Indeling werkgebied dorpsbelangenorganisaties

Kernen	Werkgebied van dorpsbelangenorganisatie:
1. Achter-Drempht	Dorpsraad Drempht
2. Baak	Baaks Belang
3. Bronkhorst	Belangengroep Stad Bronkhorst
4. Drempht	Dorpsraad Drempht
5. Halle	Halle's Belang
6. Halle-Heide	Belangenvereniging Halle- Heide
7. Halle- Nijman	Halle's Belang
8. Hoog-Keppel	Dorpsraad Keppel en Eldrik
9. Hummelo	Dorpsraad Hummelo
10. Keijenborg	Dorpsraad Keijenborg
11. Kranenburg	Kranenburgs Belang
12. Laag-Keppel	Dorpsraad Keppel en Eldrik
13. Olburgen/Rha	Stichting Belang Olburgen-Rha
14. Toldijk	Toldieks Belang
15. Varsse	Belangenvereniging Varsse
16. Veldhoek	Het Veldhoeks Belang
17. Velswijk	Buurtvereniging Velswijk
18. Voor Drempht	Dorpsraad Drempht
19. Wichmond	Dorpsbelang Wichmond –Vierakker
20. Wolfersveen	
21. Hengelo	Vereniging Dorpsbelang Hengelo
22. Zelhem	Dorpsraad Zelhem
23. Vorden	
24. Steenderen	Vereniging Steenderens Belang

**Communicatieprotocol tussen Dorpsbelangenorganisaties en de gemeente
Bronckhorst, ingaande 2010**

Dorpsbelangenorganisaties (dbo's) vormen een communicatieschakel tussen de gemeentelijke bestuurslagen (de gemeenteraad, de burgemeester en het college van B&W, verder genoemd "de gemeente") en de inwoners van een kern. De gemeente heeft zich via het convenant verplicht aan dbo's informatie te verstrekken en advies te vragen over algemene onderwerpen die van invloed kunnen zijn op de leefbaarheid van een kern. Een dbo geeft signalen door vanuit haar achterban aan de gemeente over de leefbaarheid van de kern.

De communicatieafspraken tussen dbo's en gemeente op een rij:

Een dorpsbelangenorganisatie:

- is het vaste aanspreekpunt voor de "gemeente";
 - geeft de gemeente gevraagd en ongevraagd advies;
 - heeft geen besluitrecht;
 - kan gebruik maken van de bestaande inspraakmogelijkheden
 - geeft signalen door over de leefbaarheid van de kern;
 - geeft duidelijk in correspondentie aan voor wie de vraag of opmerking bedoeld is:
 - o college van burgemeester en wethouders
 - o afdeling
 - o beleidsmedewerker
 - o uitvoerder
- Indien niet duidelijk is aan wie correspondentie gericht moet worden, treedt de kerncontactfunctionaris op als meldpunt.
- geeft bij vragen of opmerkingen aan wat zij verwacht van de gemeente;
 - o advies
 - o informatie
 - o uitleg
 - o overleg
 - o uitnodiging tot samenwerking
 - geeft de gemeente voor het formuleren van een advies zes weken de tijd;
 - heeft een vast correspondentie- en mailadres;
 - is zelf verantwoordelijk voor het informeren van de achterban;

De gemeente:

- erkent een dbo als vast aanspreekpunt;
- informeert en vraagt een dbo advies, voorafgaand aan de besluitvorming, over algemene onderwerpen die van invloed kunnen zijn op de leefbaarheid van een kern, eventueel via de kerncontactfunctionaris;
- geeft duidelijk aan wat zij verwacht van de dbo, bijvoorbeeld:
 - o advies
 - o informatie
 - o uitleg
 - o overleg
 - o uitnodiging tot samenwerking
- geeft de dbo voor het formuleren van een advies zes weken de tijd;
- zorgt er voor dat de betrokkenheid en de reactie van een dbo in de stukken zichtbaar is.